

Με λογισμό και μ' όνειρο

Είναι τέλη Σεπτεμβρίου χαρούμενος πια μετά από ένα πολύ δύσκολο χρόνο προετοιμασίας για τις πανελλήνιες εξετάσεις διασχίζω περήφανος τον διάδρομο της πολυτεχνικής σχολής του ΑΠΘ. Ήδη μετά από μερικές επισκέψεις στη σχολή αρχιτεκτονικής αρχίζω να νιώθω μια ευχάριστη οικειότητα μαζί με μια έντονη διάθεση ότι η ζωή μου θα αλλάξει μέσα σε αυτούς τους διαδρόμους. Είμαι επιτέλους σε έναν ακαδημαϊκό χώρο, που τόσο ονειρευόμουν από το σχολείο. Είναι αλήθεια ότι από την β' λυκείου είχα σιχαθεί το σχολείο, ένιωθα ότι δεν είχα τίποτα να πάρω από την μαθητική διαδικασία. Τώρα πια ήμουν στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, μέσα στον «ναό» της λογικής, ελπίζοντας ότι θα γίνω ένας επιστήμονας και μάλιστα Αρχιτέκτονας. Λίγο μηχανικός λίγο καλλιτέχνης από ό,τι λένε, και αλήθεια ακούγεται ωραίο στα κορίτσια που δεν τόλμησα να πλησιάσω σε όλη την γ' λυκείου στο όνομα μιας αδιατάρακτης και συγκεντρωμένης μελέτης.

Καθώς έφτανα στο «τρίγωνο», υποθέτω πως το όνομα του το πήρε από το σχήμα της κάτοψής του, οι σκέψεις μου διακόπηκαν από την φασαρία που προερχόταν από τον διάδρομο της σχολής. Μιλιούνια φοιτητών κινούνταν πέρα δώθε, μετέφεραν τραπέζια, πάγκους, άλλοι φώναζαν προσπαθώντας να συνεννοηθούν μεταξύ τους. Περίεργες ξύλινες κατασκευές βρίσκονταν στο πάτωμα και κάποιοι φρέσκαραν τους τοίχους με μπογιά. Αμέσως πρόσεξα τα μεγάλα αυτοκόλλητα γράμματα που μόλις είχαν τοποθετηθεί στον πλαϊνό τοίχο της εισόδου: «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2018-2019»

[ετήσια έκθεση]

Μια εβδομάδα πριν η πρόεδρος της σχολής προϋπάντησε όλους εμάς τους πρωτοετείς φοιτητές. Σε αυτή την συνάντηση μας ενημέρωσε ότι σε λίγες μέρες θα άρχιζε η ετήσια έκθεση της σχολής στην οποία όλοι συμμετείχαν. Οι καθηγητές, οι φοιτητές και οι υπάλληλοι, όλοι δούλευαν για την καλύτερη δυνατή παρουσίαση. Σε αυτή την έκθεση θα είχαμε την ευκαιρία να δούμε αυτά που θα μας απασχολούσαν στην διάρκεια των σπουδών μας. Θα βλέπαμε σχέδια, μακέτες, κατασκευές, αλλά και φωτογραφίες από τον φωτογραφικό σύλλογο (ΦΛΑΣ), αλλά και από την ετήσια εκδρομή των προηγούμενων πρωτοετών στην μπιενάλε αρχιτεκτονικής στην Βενετία. Στο πλαίσιο της έκθεσης θα παιζόταν μάλιστα και μια θεατρική παράσταση του Ευγένιου Ιονέσκο από την θεατρική ομάδα της σχολής.

[σύλλογος αποφοίτων]

Η πρόεδρος μάς είπε ότι η έκθεση ήταν πολύ σημαντική, γιατί αναδείκνυε το έργο της σχολής και επίσης αποτελούσε ένα συνδυαστικό κρίκο με την πόλη. Στα εγκαίνια ήταν καλεσμένοι διάφοροι φορείς της πόλης, οπότε θα ξεκινούσε με επίσημο τρόπο, αλλά όσο θα περνούσε η ώρα, υποσχέθηκε ότι θα εξελισσόταν σε πάρτι, ξεκινώντας με το μουσικό γκρουπ της σχολής και μετά θα συνέχιζε με δύο φοιτητές dj. Ο σύλλογος απόφοιτων της σχολής- που είχε δημιουργηθεί εδώ και 4 χρόνια- ετοίμαζε και αυτός μια έκπληξη για την έκθεση. Νομίζω ότι είχαν καλέσει κάποιον απόφοιτο, ο οποίος τώρα είναι πρόεδρος σε μια σχολή στην Αγγλία. Η φετινή χρονιά είχε και ένα ειδικό αφιέρωμα στον αρχιτέκτονα Πάτροκλο Καραντινό, με αφορμή τα 40 χρόνια από τον θάνατό του. Από τον θείο μου τον αρχιτέκτονα γνώριζα ότι ο Καραντινός είχε σχεδιάξει την πολυτεχνική σχολή και το Αρχαιολογικό μουσείο της Θεσσαλονίκης και είχε διδάξει στην σχολή όταν είχε ιδρυθεί. Ο θείος μου είχε σπουδάσει και αυτός στην σχολή και μάλιστα είχε και αυτός διδάξει για αρκετά χρόνια στο παρελθόν. Αυτός ήταν και ένας άλλος λόγος που ήμουν ιδιαίτερα συγκινημένος που βρισκόμουν και εγώ εδώ με την σειρά μου και να περπατάω εκεί που περπάτησαν ο Καραντινός, ο αγαπημένος μου θείος, αλλά και τόσοι άλλοι σημαντικοί, που ακόμα δεν γνωρίζω.

[χώροι]

Με αυτές τις σκέψεις είχα ήδη φτάσει σχεδόν ως το τέλος του διαδρόμου του πρώτου ορόφου. Ο διάδρομος εκεί ήταν πολύ φωτεινός, γιατί οι πλαϊνοί τοίχοι που όριζαν τον διάδρομο είχαν αντικατασταθεί από γυάλινες επιφάνειες και οι αίθουσες είχαν ανακαινιστεί. Η πρόεδρος μάς είπε ότι για πολλά χρόνια εξαιτίας της οικονομικής κρίσης το υπουργείο είχε μειώσει πάρα πολύ την χρηματοδότηση, όμως με τον σωστό προγραμματισμό και στρατηγική κατάφερναν κάθε χρόνο να ανακαινίζουν ένα μικρό μέρος της πτέρυγας και τόνισε ότι σε 4-5 χρόνια θα έχουν καταφέρει να ανακαινίσουν ολόκληρη την σχολή. Μάλιστα με την βοήθεια ενός ευρωπαϊκού προγράμματος είχαν μετατρέψει το κτίριο σε «πράσινο», όπως μας είπε. Δηλαδή σε κτίριο που εξοικονομούσε ενέργεια. Μας είπε ότι τοποθετήθηκαν πάρα πολλά φωτοβολταϊκά στην οροφή του, φυτεύτηκαν δέντρα και τοποθετήθηκαν περσίδες για ηλιοπροστασία στην νότια πλευρά, αλλάχτηκαν τα κουφώματα στην βόρεια πλευρά και πολλά άλλα τα οποία θα καταλαβαίναμε στην πορεία. Αργότερα έμαθα από τον θείο μου ότι για την μελέτη έγινε πανελλήνιος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός και ότι πλέον όλες οι μελέτες γίνονταν με αυτόν τον τρόπο. Παλιότερα οι αρχιτεκτονικές μελέτες, μικρές ή μεγάλες, αναθέτονταν απευθείας, ως «ερευνητικά» προγράμματα. Όπως μου είπε ο θείος, το πανεπιστήμιο λειτουργούσε όπως όλη η κρατική μηχανή και όλο το δημόσιο. Θα περίμενε κανείς ότι σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον θα απουσίαζαν αυτά τα φαινόμενα του «έξω κόσμου» τα οποία είναι σε όλους γνωστά αλλά δυστυχώς και στο πανεπιστήμιο επικρατεί η λογική του «έτσι είθισται», και αφού έτσι συνηθίζεται, και όλοι το κάνουν, φτάσαμε σε μια «δημοκρατικοποίηση» του «άτυπου», αποδίδοντάς του μάλλον ένα πολύ ευγενικό επίθετο. Αλλά οι συνήθειες αλλάζουν, δύσκολα μεν, αλλά γίνεται. Ίσως με το να ξανα-ονειρευτούμε.

Χωρίς να το καταλάβω είχα καθίσει στον μαλακό τριθέσιο μαύρο καναπέ στο τέλος του διαδρόμου και χάζευα μέσα από το τζάμι τους δευτεροετείς που τοποθετούσαν με προσοχή τις μακέτες από το περσινό εργαστήριο πάνω στα τραπέζια, τα οποία σχημάτιζαν μια μεγάλη διαγώνια γραμμή στο χώρο. Αυτά ήταν αριθμημένα και καταγεγραμμένα, όπως και όλα τα κινητά στοιχεία και μηχανήματα, ώστε η σχολή να γνωρίζει επακριβώς τον μη-ανανεώσιμο πλέον εξοπλισμό της.

[εποχή της δικτύωσης]

Βέβαια τώρα που το σκέπτομαι όλοι οι παλιοί φοιτητές τα «τραπέζια» τα αποκαλούν σχεδιαστήρια. Εγώ όμως δεν βλέπω καμία διαφορά, τι τραπέζι τι σχεδιαστήριο. Μάλλον θα είναι απομεινάρι συνηθειών του παρελθόντος, υποθέτω από τον τρόπο που σχεδιάζανε. Εγώ πάντως βλέπω ανοιχτούς φορητούς υπολογιστές πάνω στα τραπέζια, συγγνώμη εννοούσα στα σχεδιαστήρια. Από ό,τι μου έχει πει ο θείος μου εδώ και πολλά χρόνια όλοι οι αρχιτέκτονες χρησιμοποιούν υπολογιστές και μάλιστα η εξέλιξη αυτή έχει πολλά ενδιαφέροντα πλεονεκτήματα. Οι φοιτητές χρειάζονται πολύ λιγότερο χώρο για να δουλεύουν σε σχέση με τα σχεδιαστήρια, οπότε η σχολή κέρδισε πολύτιμο χώρο για να αναπτύξει ποικίλους χώρους και επίσης ευνοήθηκε η κινητικότητα (είναι σαν να έχουν το σχεδιαστήριο μαζί τους), με αποτέλεσμα πολύ ευκολότερα να μπορούν να εργάζονται σε οποιονδήποτε χώρο της σχολής, είτε μόνοι τους είτε σε συνεργασία με άλλους φοιτητές, είτε με τους καθηγητές.

Ο θείος μου περιέγραφε τις μετατοπίσεις που έχουν συμβεί στο πέρασμα των χρόνων στην περιγραφή του αρχιτέκτονα. Από το «atelier» όπου έχουμε τον αρχιτέκτονα - δημιουργό, μετατοπιστήκαμε στο «workshop», δηλαδή στον αρχιτέκτονα- κατασκευαστή, χειροπράκτη, και μετά στο «studio», όπου έχουμε τον αρχιτέκτονα- ερευνητή και τέλος στο «networked», όπου

έχουμε τον δικτυωμένο αρχιτέκτονα. Χμμμ, τώρα που σκέφτηκα δικτυωμένος, μπορώ μέσω του κινητού μου να επισκεφτώ τη βάση δεδομένων της σχολής. Έχει παντού ελεύθερο δίκτυο wifi, οπότε μπορώ να βλέπω όποιες και όσες πληροφορίες θέλω, να επισκέπτομαι την ψηφιακή βιβλιοθήκη, εργασίες αλλά και να λαμβάνω την εβδομαδιαία ενημέρωση για όλα τα μαθήματα, ομιλίες και συναντήσεις που γίνονται στη σχολή. Γι' αυτό και δεν υπήρχε καμία ανακοίνωση ούτε αφίσα στη σχολή και στους τοίχους. Με την εγγραφή μου στο σύστημα όλα γίνονται αυτόματα μέσω της ιστοσελίδας. Το ίδιο γίνεται και με τους φοιτητικούς συλλόγους. Επίσης υπάρχει πλήρης ενημέρωση και διαφάνεια για όλα τα τεκταινόμενα της σχολής, ακόμα και στην οικονομική διαχείριση. Οπότε ο καθένας μπορεί να δει πού και πώς διοχετεύονται τα χρήματα του δημοσίου, τα οποία φυσικά πρέπει να αξιοποιούνται με μεγάλη προσοχή και σεβασμό.

[αναγνωστήρια]

Νομίζω ότι χαλάρωσα πολύ στον μαύρο καναπέ. Η αλήθεια είναι ότι νιώθω πιο άνετα και από το σπίτι μου. Επιτέλους σηκώνομαι. Με το που γυρίζω παρατηρώ ένα μικρό ράφι βιδωμένο στον τοίχο που δεν είχα παρατηρήσει πριν. Το ράφι έχει καμιά δεκαριά βιβλία τα οποία είναι πιασμένα με λεπτό συρματόσχοινο, προφανώς για να μην μπορείς να τα αφαιρέσεις από το ράφι, αλλά είναι αρκετά μακρύ, ώστε να κάθεται στον καναπέ και να μπορείς άνετα να διαβάζεις. Τα βιβλία αυτά ήταν προτεινόμενα από κάποιον καθηγητή, και μάλιστα υπήρχε ένα διάγραμμα που έδειχνε άλλα 12 ράφια-στάσεις διάσπαρτες στην πτέρυγα της σχολής, όπου μπορεί κανείς να ξεκουράζεται και να ξεφυλλίζει περιοδικά ή βιβλία.

[αυτό-ρύθμιση]

Αποφασίζω να πάω στο α' υπόγειο, δηλαδή στο ισόγειο, για περισσότερη ησυχία, όμως, καθώς κατεβαίνω το κλιμακοστάσιο στο βάθος της πτέρυγας, ακούγεται ένα βαθύς γδούπος που όλο και δυναμώνει. Μόλις προσγειώνομαι στο κάτω επίπεδο βλέπω δύο φοιτητές με μια βαριοπούλα να ανοίγουν μια μικρή τρύπα στον τοίχο. Αναρωτιέμαι τι κάνουν και παίρνω το θάρρος να τους ρωτήσω. Μου εξηγούν ότι είναι τελειόφοιτοι και ότι στα πλαίσια της διπλωματικής τους, δηλαδή της τελικής μεγάλης εργασίας για να αποφοιτήσουν, είχαν μελετήσει ένα- περίεργο κατ' εμέ-πλέγμα το οποίο διαπερνούσε τον τοίχο. Οπότε, αφού πήραν άδεια από τη σχολή, ετοίμαζαν την κατασκευή για την ετήσια έκθεση. Μετά βέβαια είχαν την υποχρέωση να επαναφέρουν τον τοίχο στην αρχική του κατάσταση.

Νομίζω ότι τώρα άρχισα να καταλαβαίνω αυτό που είπε η πρόεδρος στην ομιλία που μας καλωσόρισε. Μας είπε ότι στην σχολή όλα επιτρέπονται, αλλά και τίποτα και επίσης ότι η σχολή είναι ανοιχτή για όλους και για κανέναν. Ότι εμείς όλοι μαζί φοιτητές και καθηγητές είμαστε που φτιάχνουμε τους κανόνες, οπότε και μπορούμε να τους αλλάξουμε αν θέλουμε, φυσικά μέσα σε κάποια πλαίσια, αλλά εν δυνάμει όλα είναι εφικτά. Επίσης πάντα μέσα από την ματιά της αρχιτεκτονικής, καθότι ποτέ δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι βρισκόμαστε σε μια αρχιτεκτονική σχολή. Ο θεός μου είχε αναφέρει μια σχολή στις ΗΠΑ, όπου για ένα εξάμηνο των σπουδών τους οι φοιτητές αρχιτεκτονικής ταξιδεύουν στην Ελλάδα και συμμετέχουν σε ένα εργαστήριο στην Αίγινα. Το εξάμηνο αυτό υπολογίζεται κανονικά στις σπουδές τους. Επίσης για την σχολή που ίδρυσε ο γνωστός αμερικάνος αρχιτέκτονας Frank Lloyd Wright, όπου οι πρωτοετείς φοιτητές κατασκευάζουν μόνοι τους μια ατομική κατοικία καταφύγιο, όπου διαμένουν για ένα μεγάλο διάστημα. Η πρόεδρος είπε και κάτι άλλο, το οποίο δεν πολυκατάλαβα. Μας πρότεινε να είμαστε συνέχεια εδώ στην σχολή, αλλά και να μην είμαστε. Τι ωραία που θα ήταν να μην υπήρχαν εξετάσεις, να μην

υπήρχαν βαθμοί, να μην υπήρχε αυτός ο σκληρός ανταγωνισμός... Αλλά να υπήρχε αλληλεγγύη και έντονη επιθυμία για μάθηση, να αναπτύσσει σταδιακά τα ενδιαφέροντά σου και βελτιώνεσαι συνεχώς. Πρέπει να υπάρχουν βαθμοί, αριστεία, πτυχία; Οκ, επαγγελματικά δικαιώματα, αλλά δεν θα μπορούσαν να περιγράφονται διαφορετικά; Έτσι και αλλιώς, στο τέλος καταλήγουν να είναι επαγγελματικές «συντεχνίες», που αποτελούν κατεστημένο και επιβάλλουν την δύναμή τους στα πιο ανοργάνωτα ή πιο «αδύναμα» επιμελητήρια.

[μεταπτυχιακά]

Κατευθύνθηκα προς το βάθος της πτέρυγας στο υπόγειο. Το φυσικό φως και εδώ διαχεόταν ευχάριστα από τις γυάλινες επιφάνειες που είχαν αντικαταστήσει τους αδιαφανείς τοίχους. Ο χώρος είχε ενοποιηθεί και διέκρινες με ευκολία τις «Βερσαλλίες». Έτσι ονόμαζαν οι παλιοί φοιτητές το σιντριβάνι με το ψηλό δέντρο ανάμεσα στην πτέρυγα και στο κτίριο, όπου στεγάζονται- απ' ό,τι μου είπαν- τα διάφορα μεταπτυχιακά. Ο θεός μου είχε πει ότι γίνεται καλή δουλειά στα μεταπτυχιακά. Επίσης μου τόνιζε ότι στην παρελθούσα Ελλάδα οτιδήποτε συνέβαινε τις περισσότερες φορές γινόταν μόνο από προσωπικές πρωτοβουλίες. Πολύ σπάνια κάτι αναπτυσσόταν θεσμικά και μέσα από αποφάσεις και διαδικασίες κοινές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τα πάντα να λειτουργούν προσωποκεντρικά. Αυτό συνέβαινε και στην σχολή από την αρχή της δημιουργίας της αλλά και στα μεταπτυχιακά, αλλά και σε όποια σοβαρά ερευνητικά προγράμματα λάμβαναν χώρα. Κάποια μάλιστα τοποθετημένα και εκτός πανεπιστημιακού χώρου. Όλα αυτά αποτελούσαν κλειστούς, ανεξάρτητους κύκλους. Δεν επικοινωνούσαν μεταξύ τους, το καθένα δημιουργούσε το δικό του περιβάλλον. Ήταν να αναρωτιέται κανείς αν τελικά οι φοιτητές, η σχολή, οι διδάσκοντες αντάλασσαν μεταξύ τους πληροφορίες, γνώση, εμπειρίες. Αυτά όμως είχαν αλλάξει, τα μεταπτυχιακά αλλά και τα ερευνητικά λειτουργούσαν ως ενότητα ενισχύοντας, ανανεώνοντας και ενδυναμώνοντας τις σπουδές του κορμού.

[έρευνα]

Επίσης είχε οργανωθεί μια δυνατή μικρή ομάδα διοικητικών υπαλλήλων, η οποία είχε αναλάβει μια πολύ σημαντική αποστολή: όχι μόνο «ξετρύπωνε» ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα, αλλά πλέον οργάνωνε και εκτελούσε τις αιτήσεις και τις προτάσεις, με πλήρη άνεση και ευκολία λόγω της μεγάλης της εμπειρίας. Τα ερευνητικά τα διαχειριζόταν πλέον η σχολή, όπου δημιουργούνταν διαφορετικές ομάδες με ενδιαφερόμενους καθηγητές και υποψήφιους διδάκτορες και ερευνητές. Έτσι, μια πληθώρα ερευνητικών άρχισαν να αναπτύσσονται και πολλοί νέοι ερευνητές εντάχθηκαν στη σχολή. Όσοι από αυτούς επιθυμούσαν, έχοντας πια μια ικανοποιητική αμοιβή από τα ερευνητικά προγράμματα, εκτελούσαν και χρέη διδασκαλίας, αλλά όχι για πάνω από τρία συνεχόμενα έτη. Ο θεός μου είχε αναφέρει ότι τα χρόνια κατά τη διάρκεια των οποίων δίδασκε υπήρχαν πάρα πολλοί βοηθοί. Οι περισσότεροι μάλιστα ήταν υποψήφιοι διδάκτορες, οι οποίοι εκτελούσαν χρέη διδασκόντων και σε μερικές περιπτώσεις με ιδιαίτερο φόρτο εργασίας και με ελάχιστη ή μηδαμινή αμοιβή. Κάποια στιγμή έφτασαν να είναι περισσότεροι από τους μισούς εκλεγμένους καθηγητές. Οι περισσότεροι καθηγητές είχαν διορισθεί στην Αρχιτεκτονική σχολή του 1970-80 σε νεαρή ηλικία, μη έχοντας σημαντική ακαδημαϊκή και εργασιακή εμπειρία, αποκτώντας τη σταδιακά τα επόμενα χρόνια και έχοντας την τύχη της κατάργησης των εδρών εισήλθαν μαζικά στην σχολή με τον τότε νέο νόμο. Ήταν ειρωνεία - ίσως με την γνωστή λογική του «έτσι είθισται»- η ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού άμισθων βοηθών. Αλλά βέβαια αυτά αποτελούσαν παρελθόν. Πλέον το δίκτυο των ερευνητικών προγραμμάτων είχε αναπτυχθεί ιδιαίτερα, περιλαμβάνοντας

μάλιστα επισκέπτες ερευνητές από όλη την Ευρώπη. Οι θέσεις προκηρύσσονταν ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Στην έκθεση, που θα άνοιγε σε λίγες μέρες, είχαν έντονη παρουσία με το ερευνητικό τους έργο και -από ό,τι είδα στο πρόγραμμα του μήνα- υπήρχαν πολλές κοινές παρουσιάσεις και διαλέξεις. Μάλιστα όλοι οι καθηγητές στην διάρκεια της χρονιάς παρουσίαζαν το έργο τους στη σχολή μέσω διαλέξεων αλλά και κοινών θεματικών παρουσιάσεων. Οπότε υπήρχε συνεχής ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων. Αλλά ακόμα και στην διάρκεια των εξετάσεων, στα εργαστήρια σχεδιασμού ήταν υποχρεωτική η παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών σε εξωτερικούς διδάσκοντες από άλλα εργαστήρια αλλά και εκτός της σχολής.

[μικρή κουζίνα]

Νομίζω ότι πολλή ώρα χάζεψα τους φοιτητές που προσπαθούσαν να διαπεράσουν σχεδόν μάταια την κατασκευή τους από την τρύπα στον τοίχο. Άρχισα να νυστάζω και αποφάσισα να πω ένα καφέ. Σύμφωνα με τις «οδηγίες χρήσης των χώρων της σχολής»- που διάβαζα πάλι από το κινητό μου- μπορούσα μόνος μου να φτιάξω έναν καφέ στη ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα μπροστά από τις «Βερσαλλίες». Εκεί υπήρχε ένα χώρος συγκέντρωσης των φοιτητών, όπου μπορούσε να φτιάξεις μόνος σου ένα καφέ, ένα τοστ, να διατηρείς κάποια λίγα προϊόντα δροσερά σε ένα ψυγείο. Ο θείος μου είχε αναφέρει ότι παρόμοιοι χώροι λειτουργούσαν για πολλά χρόνια στα λεγόμενα «καμαράκια», τις αίθουσες δηλαδή όπου οι τελειόφοιτοι φοιτητές δούλευαν τις διπλωματικές τους εργασίες. Τώρα όμως όλα είχαν συγκεντρωθεί σε μια μεγαλύτερη διαμορφωμένη κουζίνα η οποία ήταν και χώρος συγκέντρωσης των φοιτητών. Τώρα που ήταν και καλός ο καιρός πολλοί φοιτητές κάθονταν γύρω από το σιντριβάνι. Οπότε και εγώ με την σειρά μου έφτιαξα μόνος τον καφέ και κάθισα σε ένα απόμερο πάγκο.

[διεπιστημονικότητα]

Ήθελα να συνεχίσω να διαβάζω τις «οδηγίες χρήσης των χώρων της σχολής». Με μεγάλη χαρά διαπίστωσα ότι υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος με όλα τα εργαλεία για ξύλινες κατασκευές, αλλά και κατασκευές από μέταλλο. Επίσης ειδικά μηχανήματα εκτύπωσης σχεδίων αλλά και τρισδιάστατης εκτύπωσης και μηχανημάτων κοπής που ελέγχονταν από υπολογιστή. Για να τα γνωρίσουμε όλα αυτά, θα πρέπει να ακολουθήσουμε συγκεκριμένες παρουσιάσεις των υπευθύνων. Οι υπάλληλοι βρίσκονταν εκεί πρωί απόγευμα δίνοντας την δυνατότητα στους φοιτητές να τα χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια όλης της μέρας που είναι ανοιχτή η σχολή. Θα πρέπει όμως όλοι οι πρωτοετείς φοιτητές να δηλώσουμε συμμετοχή και να παρακολουθήσουμε τις παρουσιάσεις, ώστε από το μάθημα του Α' εξαμήνου να αρχίσουμε σταδιακά να τα χρησιμοποιούμε. Στο πρόγραμμα σπουδών αναφέρονται όλα τα μαθήματα που θα παρακολουθήσω στην διάρκεια των σπουδών μου. Θα γνωρίσω για την ιστορία της αρχιτεκτονικής, της τέχνης, των πόλεων, για πολιτικά και κοινωνικά κινήματα. Υπάρχει επίσης μια δεξαμενή επιλογών από όλο το Πανεπιστήμιο για φιλοσοφία, πληροφορική, μαθηματικά ακόμα και γενετική, ό,τι μπορεί δηλαδή να επιθυμήσεις. Όλη η επιστημονική γνώση συγκεντρωμένη σε ένα πανεπιστημιακό campus. Τέλειο! Ένας τεράστιος «ναός γνώσης», όπου νιώθω πραγματικά ελεύθερος!

[παιδεία]

Είμαι ενθουσιασμένος για τις γνώσεις που θα αποκτήσω αλλά και για την καλλιέργειά μου καθώς θέλω να γίνω καλύτερος άνθρωπος, και εδώ θυμήθηκα τα σχόλια του Μάνου Χατζηδάκι:

«Και πρώτα απ' όλα τι εννοούμε λέγοντας παιδεία; Την πληροφορία, την τεχνική, το δίπλωμα εξειδίκευσης που εξασφαλίζει γάμο, αυτοκίνητο κι ακίνητο, με πληρωμή την πλήρη υποταγή του εξασφαλισθέντος για (ή) την πνευματική και ψυχική διάπλαση ενός ελεύθερου ανθρώπου, με τεχνική αναθεώρησης κι ονειρικής δομής, με αγωνία απελευθέρωσης και με διαθέσεις μιας ιπτάμενης φυγής προς τ' άστρα;».

Ξαφνικά ένας ενοχλητικός και δυνατός θόρυβος διαπέρασε τα αυτιά μου. Δεν σταματούσε με τίποτα, παρά μόνο όταν τέντωσα το χέρι μου αρκετά, ώστε να καταφέρω να φτάσω το κινητό μου και να απενεργοποιήσω το ξυπνητήρι. Έπρεπε γρήγορα να σηκωθώ και να ετοιμαστώ για να μην χάσω την προγραμματισμένη πτήση. Ήταν το τελευταίο μάθημα του εαρινού εξαμήνου στην Κύπρο ως συμβασιούχος Λέκτορας. Πριν την επιστροφή μου στην Ελλάδα το 2003 ήμουν σχεδόν για δύο χρόνια στην Architectural Association στην Αγγλία, όπου γνώρισα πολλές σχολές στο Λονδίνο αλλά και στο Bath και το New Castel. Διδάσκω στη σχολή της Θεσσαλονίκης από το 2004, έχω διδάξει παράλληλα τρία χρόνια στην σχολή του Βόλου, τέσσερα χρόνια αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου στην ιδιωτική σχολή ΑΚΤΟ και φέτος σε ιδιωτική αρχιτεκτονική σχολή στην Κύπρο. Μετά από όλα αυτά τα χρόνια είμαι απολύτως σίγουρος για την υπεροχή και τις δυνατότητες του Δημόσιου Πανεπιστημίου, με όποια προβλήματα μπορεί να έχει. Επίσης πιστεύω στις δυνατότητες του προσωπικού, στους καθηγητές και τους φοιτητές, και στην ικανότητα της αυτοθέμισής του!

Για να δούμε...

Έναυσμα για αυτή την μικρή ιστορία αποτελεί μια μικρή περιγραφή του Γιώργου Σημαιοφορίδη σε μια συζήτηση που έλαβε χώρα στην αίθουσα 301 στο τμήμα κατά την διάρκεια των σπουδών μου γύρω στο 1996 με θέμα τις αρχιτεκτονικές σπουδές. Το νεανικό μου τότε μυαλό την συγκράτησε...

Τελειώνοντας αυτό το κείμενο αντιλήφθηκα ότι δεν το έγραψα σε σας ή μόνο για εσάς, αλλά για μένα. Για να θυμάμαι και να ονειρεύομαι...

Σπύρος Ι. Παπαδημητρίου

24 Μαΐου 2013